

Соціально-економічне становище Запорізької області за 2014 рік

Повідомлення Головного управління статистики

Промисловість

У грудні 2014р. в промисловості області в порівнянні з попереднім місяцем обсяги промислового виробництва збільшились на 6,2%, а в порівнянні з груднем 2013р. – зменшились на 2,1%. У цілому за звітний рік порівняно з попереднім роком спад виробництва склав 3,7% (за січень–листопад – 3,8%).

Скорочення обсягів промислового виробництва в звітному році проти 2013р. відбулося в результаті їх зменшення на підприємствах переробної промисловості на 5,9%. Разом з цим на підприємствах як добувної промисловості і розроблення кар'єрів, так і з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря обсяги виробництва зросли на 1,6%.

Слід зазначити, що в переробній промисловості спаду виробництва зазнали всі галузі за винятком виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** випуск продукції в грудні 2014р. зменшився як проти попереднього місяця на 6,7%, так і проти грудня попереднього року – на 6,4%. Загалом же за звітний рік був отриманий приріст обсягів на 1,6%.

У **переробній промисловості** обсяги виробництва зросли проти попереднього місяця на 3,2%, а проти грудня попереднього року – зменшились на 8,7%. У цілому за 2014р. спад виробництва по галузі проти попереднього року склав 5,9%.

Металургійне виробництво; виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – це одна з найбільш впливових підсекцій в переробній промисловості. Обсяги виробництва в ній у грудні 2014р. скоротились як проти попереднього місяця на 6,6%, так і проти грудня попереднього року – на 9,6%. У цілому за рік спад виробництва проти 2013р. склав 2,1% (за одинадцять місяців – 1,4%).

Менше ніж у 2013р. було вироблено профілів незамкнутих, отриманих холодним штампуванням чи гнуттям зі сталі нелегованої (на 7982 т), дроту з алюмінію (на 10135 т) та з міді (на 591 т), конструкцій інших та їх частин, плит, прутків, кутиків, профілів та виробів подібних з металів чорних або алюмінію (на 2347 т), резервуарів, цистерн, баків та контейнерів подібних з металів чорних або алюмінію, місткістю більше 300 л (на 3668 т), тканин, ґрат, сіток й огорож з дроту сталевого або мідного, сіток металевих з металів чорних або міді, під штукатурку (на 4098 т), раковин та умивальників з нержавіючої сталі (на 14936 шт.).

Зменшився також випуск прутків та стержнів (не у бухтах) зі сталі іншої легованої, труб та трубок зварних інших, круглого поперечного перерізу зі сталі, фітингів для труб і трубок нелитих зі сталі, прутків та профілів суцільних, підданих холодній деформації або оброблених у холодному стані (холоднотягнутих) зі сталі нержавіючої, листів профільованих (ребристих) холоднодеформованих або оброблених у холодному стані зі сталі нелегованої, прутків, стержнів та профілів з міді, титану і виробів з нього; башт та щогл ґратчастих з металів чорних, дроту крученого (проводу багатожильного), канатів, тросів, шнурів плетених та виробів подібних з металів чорних та з міді або алюмінію, без електричної ізоляції та багатьох інших видів металовиробів.

Разом з цим, збільшився порівняно з 2013р. випуск основних видів продукції металургії: чавуну, феросплавів, сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, готового прокату чорних металів, а також сталюого дроту та дроту колючого з металів чорних, прутків, стержнів та профілів з алюмінію, прутків та стержнів (не у бухтах) як зі сталі нелегованої, так і зі сталі нержавіючої, прутків та профілів суцільних холодноотягнутих зі сталі нелегованої та легованої, крім нержавіючої, прутків, стержнів та профілів з алюмінію, міді як рафінованої, так і нерафінованої, цистерн, бочок, барабанів, каністр, ящиків та контейнерів подібних для різних речовин (крім газів) з металів чорних місткістю як 50-300 л, так і менше 50 л, виробів столових, кухонних побутових та їх частин з металів чорних, міді або алюмінію та деяких інших видів продукції.

На підприємствах **машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування** у грудні 2014р. обсяги виробництва знизились як проти листопада 2014р. на 2,1%, так і проти грудня 2013р. – на 18,6%. У цілому за звітний період спад виробництва проти 2013 року склав 9,0% (за одинадцять місяців – 8,0%).

Менше, ніж за 2013р. було випущено приладів напівпровідникових, компасів для визначення напрямку, інших навігаційних інструментів та приладів, приладів для вимірювання електричних величин та іонізуючого випромінювання, приладів для контролю інших фізичних характеристик, електричних трансформаторів, апаратури електричної для комутації або захисту електричних схем на напругу як більше 1000 В, так і не більше 1000 В, панелей комутаційних та інших комплектів електричної апаратури для комутації або захисту на напругу як більше 1000 В, так і менше, проводу ізолюваного обмотувального, провідників електричних на напругу не більше 1000 В та провідників ізолюваних електричних на напругу більше 1000 В, пристроїв електромонтажних, арматури ізолювальної з пластмаси для машин, пристроїв та обладнання (крім електричних ізоляторів), ліхтарів електричних портативних, що діють за допомогою власного джерела енергії, прожекторів та аналогічних світильників вузьконапрявленого світла, ламп та освітлювального обладнання з пластичних та інших матеріалів електричних, двигунів та установок силових гідравлічних та пневматичних лінійної дії, систем гідравлічних, pomp (вакуумних та об'ємних поршневих ротаційних), компресорів (об'ємних поршневих, об'ємних роторних одновальних або багатовальних та для холодильного устаткування), турбокомпресорів, клапанів редукційних, регулювальних, зворотних та запобіжних, клапанів керування процесом, клапанів запірних, вентилів кульових та інших, валів

трансмійних та кривошипів, корпусів підшипників і підшипників ковзання, коліс та передач зубчастих, гвинтів ходових кулькових та роликів, коробок передач і перемикачів швидкостей, вантажопідіймачів та конвейерів пневматичних та іншої безперервної дії для вантажів і матеріалів, пилок ланцюгових з двигуном неелектричним, теплообмінників, устаткування холодильного або морозильного та pomp теплових, крім устаткування подібного побутового, обладнання та пристроїв для фільтрування й очищення повітря і газів, вентиляторів, крім вентиляторів настільних, підлогових, настінних, віконних, стельових, дахових, вогнегасників, платформених ваг, сепараторів для молока відцентрових, двигунів внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, легкових і вантажних автомобілів, причепів та напівпричепів, інвалідних колясок.

Поряд з цим, збільшився порівняно з 2013р. випуск елементів баластних для ламп і трубок газорозрядних, перетворювачів статичних, котушок індуктивності, люстр та інших світильників електричних стельових та настінних, крім тих, які використовуються для освітлення відкритих майданчиків або доріг, електродів вугільних та інших виробів з графіту чи матеріалів вуглецевих інших для використання в електротехніці, устаткування візуально-сигналізаційного для безпеки, контролю чи регулювання руху на залізницях, трамвайних коліях, установок гідравлічних, pomp відцентрових інших для перекачування рідин, муфт та з'єднань шарнірних, уключаючи універсальні, кранів мостових на нерухомих опорах, обладнання завантажувального для використання в сільському господарстві, ковшів, черпаків, грейферів і захватів для суднових дерик-кранів, підіймальних кранів, ферм підіймальних пересувних, установок промислових для кондиціювання повітря, плугів відвальних, розпушувачів та культиваторів, борон, розкидачів та розподілювачів органічних і мінеральних добрив, косарок.

На підприємствах із **виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення** обсяги в грудні 2014р. зросли як проти листопада 2014р. на 27,1%, так і проти грудня 2013р. – на 7,0%. У цілому за 2014р. виробництво в галузі порівняно з попереднім роком знизилось на 7,5%.

Менше, ніж у 2013р. в області було вироблено коксу та напівкоксу з вугілля кам'яного, смол кам'яновугільних, олив та мастил нафтових.

У **виробництві хімічних речовин і хімічної продукції** в грудні 2014р. обсяги зросли проти листопада 2014р. на 1,4%, а проти грудня 2013р. – знизились на 4,7%. Виробництво в галузі за 2014р. в цілому відстає від показників попереднього року на 7,0%.

Зменшилось порівняно з 2013р. виробництво водню, аргону, газів інертних, азоту і кисню, діоксиду вуглецю та сполук кисневих неметалів неорганічних інших, оксидів, пероксидів та гідроксидів металів інших, металодів, галогенідів металів, сульфідів, сульфитів та сульфатів, сполук неорганічних (у т.ч. води дистильованої), ціанідів, оксидів ціанідів та ціанідів комплексних, вуглеводнів циклічних, сполук сіркоорганічних та сполук органічно-неорганічних інших, масел та продуктів високотемпературної перегонки смоли кам'яновугільної, добрив азотних мінеральних чи хімічних, мила, речовин і засобів поверхнево-активних органічних, що використовують як мило, засобів косметичних для манікюру й педикюру, рідин гальмівних гідравлічних; антифризів й антиобліднювачів готових, речовин в'язучих для використання у виробництві ливарних форм або стержнів, волокон синтетичних.

Разом з цим, збільшився порівняно з 2013р. випуск фосфідів, карбідів, гідридів, нітридів, азидів, силіцидів та боридів, ефірів простих, пероксидів органічних, епоксидів, ацеталів та напівацеталів, їх похідних, пластмас у первинних формах, фарб та лаків на основі поліефірів, акрилових і вінілових полімерів у неводному середовищі, гліцерину, засобів мийних та засобів для чищення.

У підсекції з **виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** випуск в грудні 2014р. знизився на 14,8% порівняно з листопадом 2014р., з відповідним місяцем 2013р. – на 9,2%. Загалом же за звітний рік спад виробництва проти 2013р. становив 4,8%.

Менше, ніж у 2013р. було вироблено гуми невулканізованої та виробів з неї, труб, трубок та шланг з гуми вулканізованої, стрічок конвейєрних або пасів привідних з гуми вулканізованої, тканин текстильних прогумованих (крім тканин кордних), мішків та пакетів (у т.ч. конусоподібних) з полімерів етилену, деталей з'єднувальних та фурнітури для меблів, транспортних засобів та виробів подібних з пластмас, виробів багат шарових ізолюючих зі скла, виробів санітарно-технічних керамічних, вапна негашеного, гашеного та гідравлічного, блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва, плиток, плит, черепиці та виробів подібних з цементу, бетону або штучного каменю, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, розчинів бетонних, готових для використання, каменю декоративного і будівельного обробленого іншого і виробів з нього, жорен, каменів гострильних, кругів шліфувальних та виробів подібних, без обрамлення, сумішей асфальтових для дорожнього покриття, корунду штучного.

Натомість, збільшився відносно 2013р. випуск бутлів, пляшок, флаконів, фляг та виробів подібних з пластмас, виробів будівельних з пластмас, посуду столового і кухонного, виробів домашнього вжитку та виробів для туалетних кімнат з пластмас, виробів вогнетривких, цегли невогнетривкої керамічної будівельної, сумішей будівельних сухих, графіту штучного.

У **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** обсяги в грудні 2014р. зросли як проти листопада 2014р. на 21,5%, так і проти грудня 2013р. – на 0,4%. У цілому за 2014р. галузь зменшила показники виробництва порівняно з попереднім роком на 0,7%.

У 2014р. було вироблено 158,9 тис.шт. піддонів, ящиків піддонів та інших вантажних щитів з деревини що на 12,8% менше, ніж за відповідний період попереднього року, 2987 т тари дерев'яної іншої та її частин (на 40,9%), 167 т журналів реєстраційних, книг бухгалтерських, швидкозшивачів, формулярів і бланків, виробів канцелярських інших з паперу чи картону (на 13,0%), 298,9 тис.арк-відб.прив. до ф.60х90 книг, брошур, листівок та подібної продукції віддрукованої (на 10,0%).

Також менше, порівняно з 2013р., було вироблено паперу і картону гофрованого в рулонах або в аркушах,

газет, журналів і видань періодичних, які виходять щонайменше чотири рази на тиждень, віддрукованих, журналів та видань періодичних, які виходять менше чотирьох разів на тиждень.

Разом з тим, більше порівняно з минулорічним періодом було вироблено паливних брикетів та гранул з деревини та іншої природної сировини (на 58,9 тис.т), коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих (на 127 т), газет, які виходять менше чотирьох разів на тиждень, віддрукованих (на 3,8 млн.прим. 4-шпальт. ф.А2), календарів (на 343,2 тис.арк-відб.прив. до ф.60х90).

На підприємствах із **виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** обсяги в грудні 2014р. зросли проти листопада 2014р. на 11,2%, а проти грудня 2013р. – знизились на 11,4%. Загалом за звітний рік в галузі зберігалася позитивна динаміка і приріст виробництва порівняно з 2013р. становив 1,8% (за одинадцять місяців – 3,3%).

Більше, ніж у 2013р. було вироблено м'яса великої рогатої худоби свіжого та охолодженого (на 118 т), субпродуктів харчових свіжих чи охолоджених (на 113 т), виробів ковбасних (на 1992 т), олії соняшникової нерафінованої (на 186,3 тис.т), молока обробленого рідкого (на 4575 т), масла вершкового (на 821 т), сиру свіжого неферментованого, уключаючи сирну сироватку та кисломолочний сир (на 345 т), борошна (на 7359 т).

Також зріс випуск м'яса свійської птиці свіжого чи охолодженого, продуктів готових та консервованих з м'яса чи субпродуктів іншої свійської птиці та свинини, м'яса риби замороженого без кісток, оселедців солоних, ікри та замінників ікри, овочів консервованих натуральних, овочів, фруктів, горіхів, грибів та інших їстівних частин рослин, приготовлених чи консервованих з доданням оцту чи оцтової кислоти, олії соняшникової рафінованої, казеїну та казеїнатів, гороху лущеного полірованого, круп з пшениці, ячних, перлових, виробів здобних, хлібців хрустких, сухарів, грінок та виробів подібних підсмажених, печива солодкого і вафель, шоколаду та готових харчових продуктів, що містять какао, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао, оцту та замінників оцту, одержаних з оцтової кислоти, майонезу, соусів емульгованих інших, води натуральної мінеральної негазованої, напоїв безалкогольних.

Разом з цим, менше ніж у 2013р. було вироблено молока та вершків жирністю більше 6% (на 261 т), сирів жирних (на 303 т), йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків (на 437 т), хліба та хлібобулочних виробів (на 2910 т), продуктів молоковмісних (на 404 т), кормів готових (на 11455 т), а також зменшилось виробництво м'яса свійської птиці замороженого, м'яса свиней у відрубках солоного, сушеного чи копченого, риби замороженої нерозібраної морської, сушеної, в'яленої, солоної, крім оселедців, копченої, риби переробленої чи консервованої, маргарину і жирів харчових подібних, морозива та льоду харчового, круп пшонаєних, тортів, тістечок, пряників та виробів аналогічних, спредів та сумішей жирових, горілки, лікерів, пива, води натуральної мінеральної газованої.

У **текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** випуск продукції в грудні 2014р. збільшився як проти листопада 2014р. на 39,7%, так і проти грудня 2013р. – на 13,1%. У цілому за 2014р. продовжувався спад виробництва, який склав 31,8% проти попереднього року (за одинадцять місяців – 35,3%).

Менше, ніж у 2013р. було вироблено білизни постільної, мішків та пакетів зі стрічки поліетиленової чи поліпропіленової ткани, брезентів, навісів і штор від сонця, речей постільних, тканин просочених з покриттям або дубльованих, комплектів і костюмів, курток, піджаків та блейзерів, брюк, бриджів чоловічих та хлопчачих з тканини бавовняної або з волокон синтетичних виробничих та професійних, одягу робочого іншого з тканини бавовняної або з волокон синтетичних, костюмів, комплектів, піджаків, блейзерів, суконь, спідниць, спідниць-брюк, брюк, комбінезонів та напівкомбінезонів, бридж та шортів трикотажних машинного або ручного в'язання, жіночих та дівчачих, трикотажу спіднього, сорочок, крім трикотажних, чоловічих та хлопчачих, футболок, майок і аналогічних виробів трикотажних, рукавичок, рукавиць та мітенок, усіх видів капелюхів та інших головних уборів, светрів, пуловерів, кардиганів, жилетів та виробів подібних трикотажних та в'язаних, взуття.

Проте збільшився, порівняно з 2013р., випуск ковдр та пледів, костюмів, крім трикотажних, чоловічих та хлопчачих.

На підприємствах із **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** обсяги виробництва в грудні 2014р. зросли як проти листопада 2014р. на 19,8%, так і проти грудня 2013р. – на 22,0%. Загалом за 2014р. зростання виробництва проти 2013р. становило 1,6%.

За 2014р. було вироблено 48781,1 млн.кВт.год електроенергії (на 3,1% менше, ніж у 2013р.) та 5800,8 тис.Гкал пари та води гарячої (на 3,0% менше).

Сільське господарство

У 2014р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва (за попередніми даними) порівняно з відповідним періодом 2013р. становив 96,3%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 98,5%, у господарствах населення – 93,9%.

За попередніми даними господарствами всіх категорій у 2014р. одержано 2417,2 тис.т зерна (у вазі після доробки), що на 14,5% більше, ніж у 2013р., у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 1836,5 тис.т (на 16,2%). Збільшення обсягів зернових культур зумовлено зростанням урожайності на 3,6 ц з 1 га, або на 15,2%.

Валовий збір пшениці в 2014р. становив 1696,3 тис.т (на 14,6% більше, ніж торік), ячменю – 509,3 тис.т (на 28,8%), кукурудзи на зерно – 130,2 тис.т (на 25,3% менше, ніж торік).

Виробництво насіння соняшнику в усіх категоріях господарств зменшилось на 16,5% і становило 769,7 тис.т за рахунок зниження врожайності на 3,4 ц з 1 га.

Картоплі накопано 272,5 тис.т (на 16,6% більше, ніж у 2013р.). Збільшення виробництва картоплі відбулося за рахунок зростання урожайності на 16 ц (у 2013р. вона становила 102 ц з 1 га).

Виробництво овочів у 2014р. склало 430,1 тис.т, що більше ніж у 2013р. на 1,3%.

За рахунок зниження урожайності плодів та ягід на 20,5 ц їх виробництво зменшилось проти 2013р. на 22,2% і склало 63,9 тис.т.

Вироблено основних видів тваринницької продукції в січні–грудні 2014р.: м'яса (реалізовано на забій у живій вазі) – 87,8 тис.т, молока – 267,8 тис.т, яєць – 729,8 млн.шт. Порівняно з січнем–груднем 2013р. загальні обсяги виробництва м'яса зросли на 2,2%, молока – на 1,1%, а виробництво яєць зменшилося на 0,3%.

У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 71,3% (у січні–грудні 2013р. – 71,2%), птиці всіх видів – 20,5% (20,2%), з них бройлерів – 88,8% (88,0%), великої рогатої худоби – 8,0% (8,4%).

У січні–грудні 2014р. в аграрних підприємствах обсяг вирощування худоби та птиці в порівнянні з січнем–груднем 2013р. збільшився на 1,0%. Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) збільшились на 2,6%, свиней – зменшились на 0,2% та становили відповідно 437 г та 448 г.

Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації на забій становило 106,8% (торік – 109,7%).

Станом на 1 січня 2015р. у всіх категоріях господарств нараховувалося 116,6 тис. голів великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 58,6 тис. голів, свиней – 316,7 тис. голів, овець та кіз – 65,3 тис. голів, птиці всіх видів – 6084,2 тис. голів. Проти цієї дати 2014р. темпи зростання (зменшення) чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у т.ч. корів становили відповідно 98,3% та 95,9%, свиней – 91,2%, овець та кіз – 116,8%, птиці всіх видів – 100,5%.

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 80,4% загальної чисельності великої рогатої худоби (торік – 77,7%), у т.ч. корів – 86,3% (85,8%), свиней – 31,2% (32,6%), овець і кіз – 79,2% (80,3%) та птиці всіх видів – 46,9% (50,7%).

Будівельна діяльність

У 2014р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 1240,0 млн.грн. Індекс будівельної продукції у 2014р. порівняно з 2013р. становив 77,7%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 71,5% загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 20,7% та 7,8% відповідно.

Транспорт

За 2014р. підприємствами транспорту перевезено 18,5 млн.т вантажів, що на 3,4% більше, ніж за 2013р. Вантажооборот становив 7342,3 млн.ткм і збільшився на 2,9%.

У 2014р. відправлення вантажів залізничним транспортом зменшилось проти 2013р. на 0,8%. Зменшилося відправлення брухту чорних металів на 24,5%, будівельних матеріалів – на 15,0%, хімічних і мінеральних добрив – на 5,1%.

Збільшилось відправлення зерна і продуктів перемолю більш ніж в 2 рази, коксу – на 32,9%, нафти і нафтопродуктів – на 31,5%, кам'яного вугілля – на 13,6%.

Перевезення вантажів водним транспортом у 2014р. збільшилось на 38,4%. Обсяг оброблених вантажів у морських та річкових портах (причалах) порівняно з 2013р. збільшився на 36,4%, у тому числі вантажів у внутрішньому сполученні – у 2,3 рази, експортних – на 10,0%, імпорتنих та транзитних зменшився на 72,4% та 35,5% відповідно. Загальна кількість оброблених суден збільшилась на 4,0%, закордонних та інфракт – зменшилась на 0,8%.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за 2014р. перевезено 3358,2 тис.т вантажів, що в порівнянні з 2013р. більше на 20,9% та виконано вантажооборот в обсязі 672,9 млн.ткм, що на 2,0% більше ніж у 2013р. Перевезення вантажів автотранспортом фізичних осіб-підприємців збільшилося на 4,3% і склало 0,6 млн.т вантажів.

За 2014р. авіаційним транспортом перевезено 432,0 т вантажів, що на 12,4% менше обсягу 2013р. Вантажооборот авіаційного транспорту склав 764,7 тис.ткм, що менше на 1,5%.

За 2014р. послугами пасажирського транспорту скористалися 154,1 млн. пасажирів, що на 4,2% більше, ніж у 2013р. та виконана пасажирська робота в обсязі 2760,6 млн.пас.км, що менше на 29,0%.

Залізничним транспортом за 2014р. відправлено 17,1 млн. пасажирів, що на 0,3% більше, ніж у 2013р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 75,8 млн. пасажирів, що на 5,9% більше, ніж у 2013р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилося на 9,2% і склало 19,2 млн. пасажирів.

Водним транспортом у 2014р. перевезення пасажирів зменшилось на 5,3%, пасажирооборот – на 5,6%.

Перевезення пасажирів авіаційним транспортом зменшилось на 21,2% та становило 32,8 тис. пас.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у 2014р. збільшився на 3,3%, у т.ч. платно перевезених пасажирів – зменшився на 9,2% і становив відповідно 61,1 млн. та 18,5 млн. пасажирів.

Зовнішня торгівля товарами

За попередніми даними, які підготовлені на основі інформації Державної митної служби України з дорахуванням даних звітів підприємств і організацій по товарах, що не проходять митного декларування, за січень–листопад 2014р. експорт товарів становив 3449,5 млн.дол. США, імпорт – 1419,8 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 2029,7 млн.дол.

У порівнянні з січнем–листопадом 2013р. обсяги експортних поставок збільшились на 4,1%, імпортних – зменшились на 10,4%.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,43 (за січень–листопад 2013р. – 2,09)

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 141 країни світу.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 22,6% загального обсягу експорту, до інших країн – 77,4% (за січень–листопад 2013р. – 18,2% та 81,8% відповідно).

Найсуттєвіші експортні поставки серед країн ЄС здійснювались до Польщі – 4,1% загального обсягу експорту (чорні метали, руди, шлак і зола, органічні хімічні сполуки), Болгарії – 3,2% (чорні метали), Італії – 2,7% (чорні метали, зернові культури, продукти неорганічної хімії), Німеччини – 2,3% (чорні метали, інші недорогоцінні метали, продукти неорганічної хімії), Чехії – 2,1% (руди, шлак і зола, продукти неорганічної хімії, механічне обладнання); до інших країн – Російської Федерації – 33,1% (механічне обладнання, чорні метали, електричні машини), Туреччини – 10,9% (чорні метали, залишки і відходи харчової промисловості, жири та олії тваринного або рослинного походження), Індії – 4,3% (чорні метали, жири та олії тваринного або рослинного походження, механічне обладнання), Єгипту – 3,8% (чорні метали, зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 2,2% (чорні метали, залишки і відходи харчової промисловості, жири та олії тваринного або рослинного походження), Нігерії – 2,1% (чорні метали), Іраку – 2,1% (чорні метали, м'ясо та їстівні субпродукти).

Порівняно з січнем–листопадом 2013р. зріс експорт товарів до Італії в 3,3 раза, Єгипту – в 1,8 раза, Індії – в 1,5 раза, Іраку – на 40,4%, Туреччини – на 36,9%, Польщі – на 28,3%, Нігерії – на 25,0%, Болгарії – на 23,8%, Білорусі – на 22,5%, Німеччини – на 0,7%, однак, зменшився експорт до Російської Федерації на 14,0%, Чехії – на 10,8%.

Основу товарної структури експорту складали чорні метали – 50,0% (більше на 23,0% проти січня–листопада 2013р.), механічне обладнання – 19,5% (менше на 11,0%), електричні машини – 6,2% (менше в 1,8 раза), жири та олії тваринного або рослинного походження – 4,4% (більше на 27,0%), руди, шлак і зола – 3,5% (менше на 17,5%), зернові культури – 2,8% (більше в 2,4 раза), інші недорогоцінні метали – 2,1% (більше в 1,5 раза).

Імпорт з країн Європейського Союзу становив 23,7% загального обсягу імпорту, з інших країн – 76,3% (за січень–листопад 2013р. – 26,6% та 73,4% відповідно).

Найбільші надходження здійснювались серед країн ЄС з Німеччини – 7,0% (механічне обладнання, пластмаси, полімерні матеріали, електричні машини), Польщі – 2,7% (електричні машини, механічне обладнання, мідь і вироби з неї); серед інших країн – з Російської Федерації – 45,3% (палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, нікель і вироби з нього, механічне обладнання), Китаю – 7,7% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічне обладнання, сіль, сірка, землі та каміння), Норвегії – 4,1% (риба і ракоподібні, нікель і вироби з нього), США – 2,6% (риба і ракоподібні, засоби наземного транспорту, крім залізничного, механічне обладнання), Туреччини – 2,1% (насіння і плоди олійних рослин, чорні метали, руди, шлак і зола).

Порівняно з січнем–листопадом 2013р. зріс імпорт з Норвегії на 10,4%, Польщі – на 8,9%. Однак менше ввезено товарів з США в 1,8 раза, Німеччини – на 27,5%, Туреччини – на 17,6%, Китаю – на 6,8%, Російської Федерації – на 0,1%.

Основу імпортних надходжень складали палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 23,2% (більше в 1,5 раза проти січня–листопада 2013р.), механічне обладнання – 11,8% (менше на 32,4%), нікель і вироби з нього – 7,6% (менше на 8,8%), риба і ракоподібні – 6,2% (менше на 10,9%), чорні метали – 5,4% (менше на 28,3%), засоби наземного транспорту, крім залізничного – 4,2% (більше на 1,2%), електричні машини – 4,2% (менше в 1,7 раза), алюміній і вироби з нього – 3,6% (менше на 12,7%), прилади та апарати – 3,1% (менше на 1,1%), сіль, сірка, землі та каміння – 3,0% (менше на 5,3%), інші недорогоцінні метали – 3,0% (більше на 12,3%), пластмаси, полімерні матеріали – 2,9% (менше на 18,2%), руди, шлак і зола – 2,6% (менше на 7,5%).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за 2014р. становив 43742,1 млн.грн., що на 1,9% менше обсягів 2013р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) у 2014р. проти відповідного періоду попереднього року збільшився на 4,6% і становив 691,8 млн.грн.

Ціни і тарифи

За січень–грудень 2014р. індекс споживчих цін в області становив 125,7%.

Ціни на товари та послуги транспорту зросли на 45,8%, відпочинку і культури – на 34,5%, предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла – на 33,0%, на житло, воду, електроенергію,

газ та інші види палива – на 32,7%. Товари та послуги у сфері охорони здоров'я подорожчали на 31,7%, алкогольні напої, тютюнові вироби – на 27,0%, одяг і взуття – на 26,0%, різні товари та послуги – на 24,5%. Продукти харчування та безалкогольні напої підвищились в ціні на 23,2%. На 15,6% стали дорожчими послуги ресторанів та готелів, на 5,5% – товари та послуги зв'язку, на 1,6% – послуги освіти.

Доходи населення

У січні–листопаді 2014р. розмір середньомісячної номінальної заробітної плати, нарахованої на одного штатного працівника підприємств з кількістю працюючих 10 осіб і більше, дорівнював 3380 грн., у порівнянні з відповідним періодом 2013р. він збільшився на 8,5%.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництва: металургійне, готових металевих виробів, крім машин і устаткування, коксу та продуктів нафтоперероблення, фінансова та страхова діяльність, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по економіці в 1,2–1,8 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, поштовій та кур'єрській діяльності, операціях з нерухомим майном, будівництві, виробництві машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, тимчасовому розміщенні й організації харчування, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності, де не перевищував 69% від середнього по економіці.

Реальна заробітна плата за січень–листопад 2014р. по відношенню до 2013р. зменшилась на 2,9%.

Упродовж січня–листопада 2014р. сума заборгованості з виплати заробітної плати збільшилась на 64,1%, або на 26,3 млн.грн. і на 1 грудня становила 67,3 млн.грн., що дорівнює 4,7% фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2014р.

Збільшення загальної суми боргу відбулося головним чином за рахунок економічно активних підприємств. Упродовж січня–листопада 2014р. заборгованість перед працівниками цієї категорії підприємств зросла в 3,2 раза (на 19,0 млн.грн.) і на 1 грудня становила 27,5 млн.грн.

Серед видів діяльності найвагомніше збільшення суми невиплаченої заробітної плати зафіксовано на економічно активних підприємствах транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (на 3,8 млн.грн.), професійної, наукової та технічної діяльності (на 2,0 млн.грн.), виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань (на 1,0 млн.грн.).

З'явився борг на економічно активних підприємствах виробництва електричного устаткування, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, освіти, виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування, сфери інформації та телекомунікацій, виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції, добувної промисловості і розроблення кар'єрів.

Збільшення суми боргу упродовж січня–листопада 2014р. перед працівниками економічно активних підприємств спостерігалось у 6 містах та районах області. Найбільш значне у містах: Запоріжжя (на 16,5 млн.грн.), Бердянськ (на 0,3 млн.грн.), а також у Запорізькому (на 0,7 млн.грн.), Василівському (на 0,4 млн.грн.) та Приморському (на 0,2 млн.грн.) районах області. З'явився борг у м.Токмаку, а також Мелітопольському, Куйбишевському, Веселівському, Михайлівському, Гуляйпільському, Якимівському, Новомиkolaївському, Чернігівському та Бердянському районах області.

Кількість працівників економічно активних підприємств, яким вчасно не виплачено заробітну плату, упродовж січня–листопада 2014р. зросла в 4,2 раза і на 1 грудня становила 7,6 тис. осіб, або 1,8% від загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 3643 грн., що на 3,8% перевищує розмір середньої заробітної плати за листопад 2014р.

У 2014р. 62,4 тис. сімей призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії (92,7% загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями), з них у міській місцевості – 53,6 тис., в сільській – 8,8 тис. сімей.

Загальна сума призначених субсидій у 2014р. становила 11516,4 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 10275,6 тис.грн., у сільській – 1240,8 тис.грн.

Середня сума призначеної субсидії на одну сім'ю в грудні 2014р. становила 303,8 грн.

Крім того, 8,6 тис. сімей звернулися за субсидіями готівкою для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, з них у міській місцевості – 3,0 тис., у сільській – 5,6 тис. сімей. Призначено субсидії 7,9 тис. сімей на суму 7290,7 тис.грн., з них у міській місцевості – 2,7 тис. сімей на 2845,8 тис.грн., у сільській – 5,2 тис. сімей на 4444,9 тис.грн.

Середній розмір призначеної в грудні 2014р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 1101,4 грн.

У 2014р. субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива отримали 7,8 тис. сімей на суму 7116,9 тис.грн., з них у міській місцевості – 2,7 тис. сімей на 2741,8 тис.грн., у сільській – 5,1 тис. сімей на 4375,1 тис.грн.

У 2014р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 1825,6 млн.грн., що становило 95,4% нарахованих сум.

Заборгованість населення за житлово-комунальні послуги на 1 січня 2015р. становила 790,6 млн.грн.

Термін заборгованості населення за всі послуги на кінець грудня 2014р. становив 5,0 місяця.

Мали борг 3 місяці і більше за централізоване водопостачання та водовідведення – 15,7% власників особових рахунків, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 15,1%, вивезення побутових відходів – 14,5%, централізоване опалення та гаряче водопостачання – 12,1%, газопостачання – 6,8%.

Ринок праці

Середньомісячна кількість економічно активного населення віком 15–70 років за 9 місяців 2014р. становила 848,6 тис. осіб, з них 782,3 тис., або 92,2% були зайняті економічною діяльністю, решта – 66,3 тис., або 7,8% не мали роботи, але активно її шукали як самостійно, так і за допомогою державної служби зайнятості, тобто відповідно до методології Міжнародної організації праці (МОП) класифікувалися як безробітні. Рівень зайнятості населення віком 15–70 років зменшився з 62,1% за 9 місяців 2013р. до 58,9% за 9 місяців 2014р., а у населення працездатного віку з 70,5% до 67,6%. Рівень безробіття (за методологією МОП) зріс на 1,4 в.п. та становив 7,8% економічно активного населення віком 15–70 років (серед населення працездатного віку – 8,2%).

Кількість зареєстрованих безробітних, які отримали статус безробітного упродовж січня–грудня 2014р., становила 83,2 тис. осіб, що на 4,3 тис., або на 5,5%, більше, ніж у відповідному періоді минулого року.

При цьому кількість зареєстрованих безробітних за місяць збільшилась на 11,7% та на кінець грудня 2014р. становила 30,1 тис. осіб. Допомогу по безробіттю в грудні отримували 78,7% осіб, які мали статус безробітного.

Із загальної кількості безробітних більше половини (52,6%) складали жінки, 40,6% – молодь у віці до 35 років, 30,1% – це мешканці сільської місцевості, 27,5% – особи, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню,

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області порівняно з листопадом збільшився на 0,3 в.п. і на кінець грудня 2014р. становив 2,8% населення працездатного віку. У сільській місцевості цей показник збільшився на 0,6 в.п., та в міських поселеннях – на 0,2 в.п. і на 1 січня 2015р. склав 3,7% та 2,5% відповідно.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, в грудні 2014р. порівняно з листопадом п.р. зменшилася на 49,4% і на кінець грудня 2014р. становила 0,4 тис. осіб.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) збільшилось з 39 осіб на кінець листопада 2014р. до 86 осіб на кінець грудня 2014р. По містах та районах області значення цього показника коливалось від 26 осіб у м.Енергодарі до 859 осіб у Куйбишевському районі. При цьому у Великобілозерському, Веселівському, Гуляйпільському, Мелітопольському, Приморському, Розівському та Якимівському районах потреба в працівниках на кінець грудня 2014р. відсутня.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (22,8% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (0,9%).

За сприяння державної служби зайнятості в 2014р. було працевлаштовано 29,3 тис. осіб, або 35,2% громадян, які мали статус безробітного в цьому періоді, в тому числі в грудні 2014р. – 1,6 тис. осіб, що на 31,6% менше, ніж у листопаді 2014р.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в грудні 2014р., жінки становили 52,8%, молодь у віці до 35 років – 47,4%.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з листопадом 2014р. зменшилася на 2,8 в.п. та в грудні 2014р. становила 4,7% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж грудня 2014р., становила 21,7 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1214 грн., що на 0,3% менше законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1218 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення в області на 1 грудня 2014р., за оцінкою, становила 1766,9 тис. осіб, у т.ч. міського населення – 1363,1 тис. осіб, сільського – 403,8 тис. осіб. Впродовж січня–листопада 2014р. чисельність населення області зменшилася на 8902 особи, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 5,5 особи.

Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного та міграційного скорочень – 8010 осіб (4,9‰) та 892 особи (0,6‰) відповідно.

Порівняно з січнем–листопадом 2013р. обсяг природного скорочення збільшився на 616 осіб, а в розрахунку на 1000 наявного населення – з 4,5‰ у січні–листопаді 2013р. до 4,9‰ – у відповідному періоді 2014р.

У січні–листопаді 2014р. в області народилось 17199 немовлят, що на 3,1% більше кількості народжених у січні–листопаді 2013р. Рівень народжуваності збільшився з 10,2 особи на 1000 наявного населення у січні–листопаді 2013р. до 10,6 – у січні–листопаді 2014р.

У січні–листопаді 2014р. в області зареєстровано 25209 померлих, що на 4,7% більше, ніж у січні–листопаді 2013р. Рівень смертності збільшився з 14,7 померлих на 1000 наявного населення у січні–листопаді 2013р. до 15,5 у січні–листопаді 2014р.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури протягом 2014р. обліковано 33667 кримінальних правопорушень, з числа яких 33184 виявлено органами внутрішніх справ.

Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 34,8% (11703 злочини) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 72,4% становили злочини проти власності, 5,9% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,2% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,7% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,9% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,7% – злочини проти правосуддя, 1,4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1,5% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 1,3% – злочини проти громадської безпеки, 1,2% – злочини у сфері господарської діяльності.

У 2014р. обліковано 120 очевидних умисних вбивств та замахів, 14 зґвалтувань та замахів на зґвалтування. Кількість випадків умисних тяжких тілесних ушкоджень становила 130.

У 2014р. обліковано 355 крадіжок державної власності та 16235 – приватної власності, з числа яких 9,4% – крадіжки з квартир. Кількість зареєстрованих грабежів та розбійних нападів склала 1553 випадки.

У 2014р. від кримінальних правопорушень потерпіли 29865 осіб. Внаслідок злочинних дій загинуло 316 осіб. Правоохоронними органами у 2014р. виявлена 6978 осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. З числа виявлених осіб 11,8% – жінки, 4,5% – діти до 18 років. Кожний другий з числа осіб, причетних до злочинів, раніше вже ставав на злочинний шлях, кожний п'ятий скоїв його у стані алкогольного сп'яніння, 8,1% вчинили злочин у групі. З числа виявлених осіб, які вчинили злочини, 53,3% працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчались, 23,5% – безробітних.